

N:o 1.

Ank. till Riksd. Kansli den 8 Maj 1873, kl. 5 e. m.

Betänkande, angående vissa delar af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition om antagande af ett förslag till förordning om beskattning af hvübetsockertillverkningen i riket.

Vid behandlingen af Kongl. Maj:ts förenämnda nådiga Proposition hade Bevillnings-Utskottet, på sätt redan för Riksdagen anmaldt blifvit i Utskottets Betänkande N:o 14, ansett nödigt att i afseende å författningsförslagets Artiklar IV, angående ansvarsbestämmelser, och V, innefattande föreskrifter rörande författningens verkställighet, till öfverläggning med Lag-Utskottet sammanträda; och har med anledning deraf förberörda delar af ifrågavarande författningsförslag blifvit, i den ordning 47 § Riksdagsordningen föreskrifver, behandlade af Sammansatt Bevillnings- och Lag-Utskott, som härmed, enligt nyssberörde grundlags-paragraf får i ämnet afgifva Utlåtande.

Då Utskottet, vid pröfning af det utaf Kongl. Maj:t framlagda förslag uti nu ifrågavarande delar, ansett åtskilliga förändringar böra deruti vidtagas hufvudsakligast för vinnande af mera tydlighet och öfverensstämmelse med Strafflagen, har Utskottet här skolat redogöra för dessa förän-

dringar med skälen för desamma, hvarvid Utskottet iakttagit paragrafföljden i författningsförslaget.

§ 20.

Uti *mom. 1* af denna § äro i Kongl. Maj:ts förslag sammanförda ansvarsbestämmelser för såväl den oloffliga hvitbetssockertillverkning, hvilken består deri att den skett utan tillståndsbevis, som ock för den, hvilken föröfvats genom missbruk af tillståndsbeviset, för hvilken sednare förbrytelse, då den icke skett i uppsåt att begå skatteförsvinnning, särskild ansvarsbestämmelse är i 2:dra momentet af § meddelad. Utskottet har ansett det medföra större tydlighet att i olika moment upptaga de olika förbrytelserna, hvarvid i *mom. 2* sammanförts alla stadgandena rörande den oloffliga afverkning, som sker genom tillståndsbevisets missbrukande, samt böterna för vårdslöshet vid hvitbetssockertillverkning blifvit höjda till ett maximum af 500 R:dr, såsom en i Utskottets tanke välbehöflig varning för dylik förseelse.

Derjemte har Utskottet ansett den föreslagna särskilda påföljden för den som med olofflig sockertillverkning andra gången beträdes, eller förverkande af rättigheten att hvitbetssockertillverkning i riket utöfva, böra ur författningen utgå. Utom det att dylikt stadgande mycket lätt kan eluderas dymedelst, att den sakfällde låter annan person, för den förres räkning men i eget namn, drifva rörelsen, synes det Utskottet i allmänhet olämpligt att hindra hvem det vara må att drifva ett i sig sjelf oskadligt yrke.

§ 21.

Då den oloffliga afverkningens verkliga storlek naturligtvis är den rätta grunden för beräkning af den tillverkningsafgift som enligt föregående § skall erläggas, har Utskottet till 2:dra momentet i § till dess fullständigande intagit föreskrift att tillverkningsafgiften för olofflig afverkning skall beräknas efter denna afverkningens verkliga storlek, der denna kan utrönas.

§ 23.

Enär den förbrytelse, som i denna § omförmäles, kan vara förenad med sådana omständigheter, att den enligt Strafflagen är belagd med svå-

rare ansvar än här sägs, har Utskottet funnit nödigt att i § intaga föreskrift, att, i sådant fall, förbrytelsen skall efter Strafflagen bedömas, genom att i slutet af § tillägga orden: »der ej gerningen efter Strafflagen är med högre straff belagd».

§ 24.

Den för här omnämnda förbrytelse stadgade påföljd att gerningsmannen, jemte det han ådömes straff efter 10 Kapitlet 21 § Strafflagen, skall, om olofflig betafverkning egt rum, vara förfallen till ansvar enligt 20 § här ofvan, har synts Utskottet icke böra vinna tillämpning i afseende på den, som utan afsigt att möjliggöra redskapens användande för olofflig afverkning, af blott okynne eller annan dylik bevekelsegruud öppnat lås eller brutit försegling å redskapen; hvarföre Utskottet, till förekommande af paragrafens tillämpande i sådant fall, i början af densamma i stället för orden: »Den, som» insatt orden: *Fabrikant, som etc.* Vid en jämförelse med den förändring Utskottet vidtagit i § 29 torde framgå, att § härigenom får sin behöriga tillämpning på alla de fall, då förbrytelsen skett för att befordra en olofflig betafverkning.

§ 25.

Sedan Bevillnings-Utskottet, efter samråd med Sammansatta Utskottet beslutat att till § 9 i författningsförslaget förflytta den i denna §, sådan den lyder i Kongl. Maj:ts förslag, intagna föreskrift, att fabrikant, som, under tjugo på hvarandra följande arbetsdygn, i medeltal per dygn afverkat mer än en femtedel utöfver hvad han hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i föreskrifven ordning anmält, genast skall ställa fullgod säkerhet för det emot tillökningen svarande skattebeloppet, har denna § blifvit af Sammansatta Utskottet omredigerad till öfverensstämmelse med den sålunda vidtagna förändringen.

§ 26.

För fabrikant, som genom vägradt företeende af handlingar eller fabriksböcker eller på annat sätt söker för kontrolltjensteman lägga hinder emot hans tjensteutöfning, stadgar denna § i Kongl. Maj:ts förslag en påföljd af böter från och med 5 till och med 50 R:dr; men då undanhållande för kontrolltjenstemannen af de för honom erforderliga handlingar

eller förhindrande på annat sätt af hans tjensteutöfning synts Utskottet jemförligt med sådan vägrad handräckning, hvarom i 10 Kapitlet 23 § Strafflagen stadgas, har Utskottet ansett att här likasom i öfriga delen af § en hänvisning till nyssnämnde stadgande i Strafflagen i fråga om straffpåföljden bör göras.

§ 27.

Då öfverträdelse af det i § 17 meddelade förbud att å sön- eller helgedag uppväga eller å rif- eller skärmaskiner afverka betor eller fylla urlakningskärl, endast för såvida öfverträdelsen skett af fabrikant eller den, som enligt § 29 i afseende å straffpåföljd skall lika med denne anses, lärar böra beläggas med det ansvar här stadgas, hvaremot annan öfverträdelse af nämnda förbud icke torde kunna annorlunda än såsom sabbatsbrott enligt Strafflagen bestraffas, har Utskottet förtydligat § i denna syftning; hvarjemte, då, med afseende på förseelsens beskaffenhet, minsta bötesbeloppet synts böra till enlighet med Strafflagens allmänna föreskrift förändras, detsamma blifvit nedsatt från 10 till 5 R:dr.

§ 28.

Af skäl, som nyss vid § 27 blifvit omnämndt, har äfven i denna § minsta bötespåföljden blifvit nedsatt från 10 till 5 R:dr.

§ 29.

För ernående af mera tydlighet och bestämdhet i de föreskrifter, som uti denna § af Kongl. Maj:ts förslag förefinnas, har densamma blifvit till en del omredigerad. Utskottet har dervid ansett sig böra noga angifva de förbrytelser, för hvilka fabrikant skall ansvara, äfven då de begås af arbetare eller annan vid hvitbetssocker-fabrik anställd person, och hvilka äro af den beskaffenhet att den deri delaktige bör för delaktigheten straffas, dels ock bestämdt utsätta det straff, som bör drabba den gerningsman, som ej är fabrikant men som egt kändedom om gerningens brottslighet, och hvilket naturligtvis ej kan vara annat än det, som för hufvudman i allmänhet är bestämdt.

§ 30.

Enligt Kongl. Maj:ts förslag lyder denna §:

»Fabrikant, som sjelf eller genom annan åt någon vid hans fabrik anställd kontrolltjensteman såsom gåfva något gifver eller erbjuder, böte från och med 20 till och med 200 R:dr. Kontrolltjensteman, som sådan gåfva emottager, vare lika ansvar underkastad och miste derjemte sin befattning.»

Då Utskottet likväl är af den åsigt, att endast i fall afsigten med gåfvan är att förmå kontrolltjenstemannen att åsidosätta sin pligt och densamma således är att anse såsom muta, straff för dess lemmande eller erbjudande bör ifrågakomma; samt då i fråga om kontrolltjenstemannens förbrytelse genom att emottaga gåfva eller muta, något ansvarsstadgande här icke erfordras, då sådant finnes i 25 Kapitlet Strafflagen bestämdt, har Utskottet åt § gifvit den lydelse författningsförslaget innehåller.

§ 31.

Den enligt Kongl. Maj:ts förslag i 1:sta momentet af denna § omförmälda förbrytelse har Utskottet ansett antingen kunna hänföras till eller vara närmast jemförlig med sådant brott, hvarom i 25 Kapitlet 10 § Strafflagen stadgas, hvarföre Utskottet här i fråga om straffpåföljden hänvisat till sistberörda lagrum. Beträffande 2 mom., som stadgar ansvar å kontrolltjensteman för försummelse eller vårdslöshet i tjensten, har Utskottet uteslutit detsamma, då Strafflagen innefattar ansvarsbestämmelser i detta afseende.

§ 33.

I afseende å denna § har ingen annan förändring funnits nödig än att för mera tydlighets vinnande införa ordet *fulla* näst framför ordet gäldande.

§ 36 och 37.

I fråga om rätt att åtala förbrytelser emot denna författning, har Utskottet funnit sådan rätt endast böra medgifvas allmän åklagare, i enlighet hvarmed Utskottet förändrat ifrågavarande §§.

I öfverensstämmelse med hvad nu blifvit anfördt och då Utskottet funnit sig böra tillstyrka bifall till öfriga af Utskottet behandlade delar af Kongl. Maj:ts förslag, får Utskottet hemställa,
att Riksdagen, med förklarande, att Kongl. Maj:ts nådiga förslag till Artiklarne IV och V i förordning om beskattning af hvitbetssockertillverkningen i riket icke kunnat oförändradt bifallas, måtte antaga bilagda förslag till författning i dessa delar.

Stockholm den 8 Maj 1873.

På Utskottets vägnar:

A. H. Fock.

Förslag till

Förordning om beskattning af hvitbetssocker-tillverkningen i riket.

ART. I.

Om skattens beräkning och erläggande.

§ 1.

ART. II.

Om anmälan till hvitbetssocker-tillverkning och vissa andra
fabrikantens åligganden.

§ 5.

ART. III.

Om tillsyn vid hvitbetssocker-fabrik.

§ 13.

ART. IV.

Ansvarsbestämmelser.

§ 20.

Mom. 1. Hvar som utan *tillståndshweis* tillverkar socker af hvitbeter, skall, jemte erläggande af den i § 1 stadgade tillverkningsavgift, beräknad på sätt i § 21 sägs, böta första gången avgiftens dubbla och andra gången dess fyradubbla belopp; dock må böterna icke understiga i förra fallet 500 och i det sednare 1,000 R:dr. Skulle han ytterligare blifva med sådan för-

brytelse beträdd, erlägge den stadgade tillverkningsafgiften och böte åtta gånger dennas belopp, dock icke mindre än 2,000 R:dr.

Mom. 2. *Hvad sålunda är stadgad om den, som utan tillståndsbevis tillverkar socker af hvitbetor, skall äfven gälla om den, som för sådant ändamål i fabrik, der dylik tillverkning på grund af tillståndsbevis bedrifves, å urlakningskärl fyller eller, der råa betor för sockertillverkningen omedelbart användas, i rif- eller skärmaskin inmatar hvitbetor, hvilka icke blifvit af vederbörande kontrolltjensteman uppvägda. Adagalägga omständigheterna, att förbrytelsen skett utan uppsåt att begå skatteförsvinnning, böte den skyldige hvarje gång från och med 10 till och med 500 R:dr, samt erlägge belöpande tillverkningsafgift.*

§ 21.

Mom. 1. Har vid olofflig afverkning användts redskap, som kontrolltjensteman medelst försegling, eller på annat sätt försatt ur bruk, beräknas tillverkningsafgiften efter den afverkning, som anses med samma redskap kunnat åstadkommas från den tid, då redskapens försegling eller annan till förekommande af dess oloffliga begagnande vidtagen anordning af kontrolltjensteman senast befanns i behörigt skick och till dess afverkningen upptäcktes.

Mom. 2. Har åter den oloffliga afverkningen under pågående lofgifven tillverkning af hvitbetssocker verkställt med dervid begagnade redskap, beräknas tillverkningsafgiften efter den oloffliga afverkningens verkliga storlek, eller, om den ej kan utrönas, efter den afverkning, som anses med samma redskap kunnat åstadkommas från den tid, då redskapen finnes hafva senast varit för lofligt ändamål använd eller icke i verksamhet och till dess upptäckten skedde.

Mom. 3. Vid olofflig afverkning i andra än nu sagda fall beräknas tillverkningsafgiften efter den afverkning, som anses med den använda redskapen kunnat under tre månader näst före upptäckten åstadkommas, så framt det ej styrkes antingen att en större afverkning verkligt skett, eller att afverkningen ej egt eller kunnat ega rum i sådan omfattning, som nyss är sagdt, i hvilka fall beräkningen efter den förebragta bevisningen rättas.

§ 22.

Den, som under pågående lofgifven tillverkning af hvitbetssocker till dervid begagnade rif- eller skärmaskin eller urlakningskärl framförer hvitbetor

betor, som icke blifvit af kontrolltjensteman uppvägda, böte, ändå att oloflig afverkning ej följt, från och med 50 till och med 500 R:dr, der ej af omständigheterna finnes, att framförandet icke skett i uppsåt att skatteförnillning begå.

§ 23.

Vidtager någon sådan åtgärd, hvarigenom vid betors uppvägning af kontrolltjensteman mindre än dessas rätta vikt af vågen angifves, böte, ändå att oloflig afverkning ej följt från och med 50 till och med 500 R:dr, *der ej gerningen efter Strafflagen är med högre straff belagd.*

§ 24.

Fabrikant, som olofligen öppnar eller borttager lås, eller bryter försegling eller blystämpling, som kontrolltjensteman å redskap anbragt till förekommande af dess obehöriga begagnande, straffes enligt 10 Kapitlet 21 § Strafflagen och vare, om oloflig afverkning skett, derjemte förfallen till ansvar, enligt § 20 här ofvan.

§ 25.

Underlåter fabrikant hvad i § 9 mom. 5 stadgas, erlägge för hela tiden till dess föreskrifven säkerhet ställes, dubbel tillverkningsafgift för den afverkning, som med mera än en femtedel öfverstiger den enligt § 9 mom. 1 eller 4 uppgifna.

§ 26.

Derest fabrikant vägrar kontrolltjensteman eller den, som efter behörigt uppdrag verkställer sådan besigtning, som i § 6 omförmäles, den handräkning denne för tjenstens eller uppdragets fullgörande behöfver; straffes efter 10 Kap. 23 § Strafflagen. Söker fabrikant genom undanhållande af handlingar eller fabriksböcker eller på annat sätt, lägga hinder i vägen för vederbörande kontrolltjensteman att sin tjänst utöfva vare efter samma lagrum ansedd.

§ 27.

Öfverträdes förbud, som i § 17 gifvet är, böte fabrikanten hvarje gång sådant sker från och med 5 till och med 100 R:dr.

§ 28.

Uraktlåter eljest fabrikant något af hvad i denna författning eller gällande ordningstadga föreskrifves, och för hvilket särskildt ansvar icke är bestämdt, straffes med böter från och med 5 till och med 100 R:dr; och ege Kongl. Maj:ts Befallningshafvande alltid att vid lämpligt vite honom ålägga, att sin skyldighet genast eller inom utsatt tid fullgöra, eller ock att låta betafverknigen tillsvidare afbryta.

§ 29.

För förbrytelse, *hvarom handlas i §§ 20, 22, 23 eller 24, äfven om den af arbetare eller annan vid hvitbetssockerfabrik anställd person gjord är, ansvare fabrikanten, så framt ej omständigheterna ådagalägga, att den skett utan hans vetskap och vilja. Pröfvas gerningsmannen hafva egt kännedom om gerningens lagstridighet, vare dock äfven han till ansvar bunden, såsom om han sjelf varit fabrikant.*

I fråga om delaktighet i förbrytelse, som här ofvan nämnes, gälle hvad i 3 Kapitlet Strafflagen rörande delaktighet i brott i allmänhet stadgas.

§ 30.

Fabrikant, som sjelf eller genom annan åt någon vid hans fabrik anställd kontrolltjensteman *erbjuder muta*, böte från och med 20 till och med 200 R:dr.

§ 31.

Skulle *kontrolltjensteman* beträdas med att, genom afsigtlig underlåtenhet af sina tjensteåligganden eller på annat sätt, hafva medvetet främjat försnillning af den afgift fabrikant bör erlægga, straffes *efter 25 Kapitlet 10 § Strafflagen.*

§ 32.

Varder till utrönande af förbrytelse emot denna författning undersökning hos någon anställd emellan klockan 9 om aftonen och klockan 5 om morgonen, men sådan förbrytelse ej upptäckt, böte förrättningsmannen från och med 5 till och med 50 R:dr, der han ej finnes hafva till undersökning haft giltig anledning.

§ 33.

Böter, som enligt denna författning ådömas, skola, om tillgång till deras *fulla* gäldande ej finnes, förvandlas enligt allmän strafflag. Då till-

verkningsavgift jemte böter blifvit ådömd, må, der tillgång till afgiften eller någon del deraf saknas, böterna ej kunna med penningar gäldas, utan skall den sakfælde i stället undergå motsvarande förvandlingsstraff.

§ 34.

Af böter, som enligt denna författning ådömas, tillfalle två tredjedelar åklagaren och en tredjedel fattigkassan i den stad eller socken, hvori den åtalade förbrytelsen blifvit begången. Finnes särskild angifvare, tage han hälften af åklagarens andel.

ART. V.

Föreskrifter rörande författningens verkst ällighet.

§ 35.

Kongl. Maj:ts vederbörande Befallningshafvande hälle hand öfver iakttagande af hvad i denna författning är stadgad.

§ 36.

Förbrytelser emot denna författning må endast af allmän åklagare åtalas. Angifvelse till åtal må göras af en hvar, dock ej af barn emot föräldrar ej eller af tjenstehjon, så länge de i tjensten äro, mot husbondefolk.

§ 37.

Mom. 1. Allmänna åklagaren eger anställa undersökning för upptäckande af förbrytelser emot denna författning, dock ej i lokal, som är inrättad uteslutande till boningsrum, ej eller i hvitbetssockerfabrik, så länge denna står under tillsyn af de i § 14 nämnde uppsyningsmän, så framt ej undersökningen blifvit af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anbefalld eller af vederbörande kontrolltjensteman begärd.

Mom. 2. Sådan undersökning bör göras i 2:ne vittnens närvaro och bör förrättningsmannen, för att tillgodonjuta det skydd, som honom dervid

tillkommer, vid förrättningen på sig synbart bära påbudet tjenstetecken eller, innan förrättningen företages, fullmakt eller förordnande uppvisa.

Mom. 3. Bor förrättningsmannen inom orten eller är der allmänt känd, vare han frikallad från skyldigheten att sin behörighet sålunda styrka.

ART. VI.

Allmänna bestämmelser.

§ 38.
